

Lokale belastingen

De smalste schouders
dragen
de zwaarste lasten

Paulus Jansen

Woordvoerder wonen, energie/klimaat, water
SP Tweede-Kamerfractie



Belastingen, heffingen, tarieven bij lagere overheden: wat is interessant voor een (SP) Tweede-kamerlid

- Ontwikkeling lokale lasten: hoger dan inflatie
- Beginsel van kostendekkendheid bij levering van diensten en producten; vanwaar de verschillen?
- Wijze van heffing: plat, op basis van profijt c.q. vervuiler betaalt, op basis van draagkracht.
- Kwijtscheldingsbeleid



Belastingen, heffingen, tarieven bij lagere overheden: wat is interessant voor een (SP) gemeenteraadslid

- De eerder genoemde onderwerpen, en bovendien:
- Transparantie (tarieven): wat wordt er gedaan met het geld?
- Efficiency (doorbelaste diensten en producten): hoe doen we het ten opzichte van collega's? levert samenwerking iets op? Perceptiekosten



Omvang lokaal belastinggebied

- Groot belastinggebied -> grote verschillen in lasten en dienstenpakket!
- Grenseffecten -> strategisch (verhuis-) gedrag
- Ondermijning solidariteit: probleem gemeenten moeten eigen broek ophouden; voorbeeld: voorstel dekking kosten waterveiligheid
- Ondermijning solidariteit: arme gemeenten gedupeerd



Stelling

Uitbreiding van het lokale
belastinggebied is onwenselijk!

.



Profijt van de overheid

- Landelijk: Profijt naar inkomensdeciël heeft badkuipmodel; hoogste profijt in bovenste twee decielen
- Lokaal: ??



WOZ

- minder ‘plat” dan we dachten!
- grosso modo: brede schouders dragen zwaardere lasten
- goedkope woningen stijgen sneller in waarde dan dure woningen
- mogelijkheden voor tariefdifferentiatie woningen-bedrijven ivm verschillende waardeontwikkeling
- probleem: kwijschelding alles/niets



Tarieven op kostprijsbasis?

Voorbeeld 1 (COELO, 2007)

	min	mid	max
Reinigingsheffing24	263	372	
Rioolrecht	18	144	358
Rijbewijs	22	39	60

Bron: Atlas van de lokale lasten



Tarieven op kostprijsbasis?

Voorbeeld 2 (VEH, 2006)

Bouwleges dakkapel

Rijnwoude	€479
-----------	------

Rotterdam	€360
-----------	------

Den Haag	€112
----------	------

Albrandswaard	€101
---------------	------



Tariefdifferentiatie als prikkel voor maatschappelijk wenselijk gedrag

Voorbeelden:

- Diftar
- Waterspoor



Tariefdifferentiatie als prikkel voor maatschappelijk wenselijk gedrag

Let op:

- effectiviteit (minder afval, minder water)
- ontduikgedrag (afvaltoerisme)
- kosten/baten versus alternatieve strategieën
- kwetsbaarheid
- sociale gevolgen (grote gezinnen)



Voorbeeld: differentiatie rioolrechten o.b.v. WOZ-waarde

Waarom:

- waterdebiet in belangrijke mate gekoppeld aan grootte woning (woningoppervlak, dakoppervlak, verhard kaveloppervlak)
- kosten rioolstelsel hebben ook relatie met woningdichtheid

Daarom: differentiëren rioolrechten o.b.v. WOZ-waarde of evt. oppervlak is af te leiden uit het principe “de vervuiler betaalt”



De grootste lokale belastingheffing

Winstuitkering energie- en
drinkwaterbedrijven

Vroeger: gemeentelijke dienst -> levering
tegen kostprijs

Nu: opgeschaalde energiebedrijven,
marktaandeel 90%, publieke
aandeelhouders, winst €2 miljard

